

Piše: Branko Pavlović, član Izvršnog odbora „Globus osiguranja“, i predsednik Udruženja aktuara Srbije

Ova kolumna bi mogla da se zove isto kao i poznata domaća serija Selo gori, a baba se češlja, s obzirom na to da u ozbiljnim okolnostima, kada se dešava nešto što se nikada nije desilo na tržištu autoodgovornosti, pišem zabavni tekst. Ipak, kao što je pomenuta serija emitovana 2008. godine za vreme velike svetske ekonomske krize, imala svoju brojnu publiku, tako će nadam se i ova kolumna naći zainteresovane čitače.

1. Prvi ugovor o osiguranju u svetu

Koncept osiguranja je uobličen u Kini, oko 3000. godine pre nove ere. Trgovci koji su koristili brodski transport robe su smisili način da ne izgube svu robu u brodolomima. Udržili su se i rasporedili svoju robu na više brodova, tako da bi jedan brodolom uništio deo robe svakog od njih, ali nikome ne bi doneo potpuni gubitak. Prvi poznati savremeni ugovor o osiguranju potpisani je 1347. godine u italijanskom gradu Đenovi.

2. Prvi „zakon o osiguranju“

Venecijanski Dužd je 1369. godine izdao dekret kojim se propisuje osiguranje u međunarodnoj pomorskoj trgovini. Od tada je trgovac koji šalje robu morskim transportom dobijao zajam po znatno većoj kamatnoj stopi od uobičajene, pošto je u nju bila uključena i premija osiguranja, ali ako bi brod sa njegovom robom potonuo, nije vraćao pozajmljeni iznos. Zbog toga su italijanske reči „risigo“, „praemia“, „polizza“ i slične kasnije postale međunarodni termini osiguranja.

11 interesantnih činjenica o osiguranju

3. Prvi ugovor o osiguranju u Srbiji

U Srbiji je Lazar Zuban, sudija Apelacionog suda, prvi sklopio ugovor o osiguranju kod osiguravajućeg društva Assicurazioni Generali Austro-Italiche 1839. godine. Osigurao je svoju kuću u beogradskom predgradu Savamala od požara. Samo nekoliko dana kasnije kuća mu je do temelja izgorela.

4. Prva polisa osiguranja automobila prodата je u SAD

Godine 1898. automobili su bili retki, tako da je ideja o automobilskom osiguranju bila izuzetno egzotična u to vreme. Prvi osiguranik kod osiguravajuće kompanije Travelers Insurance Company je osigurao svoj automobil na 500 dolara po ceni od 12,25 dolara.

5. Reč osiguranje je prvo bitno značila veridba za brak

Reč „osiguranje“ (insurance u engleskom jeziku) potiče od francuske reči *ensurer* i prvo bitno je značila *veridba za brak*. Vremenom je reč evoluirala u engleske reči *assurance*, a kasnije i *insurance* sa svojim sadašnjim značenjem *osiguranje*.

6. Najskuplja polisa osiguranja na svetu

Slavni američki reditelj, Stiven Spielberg, ugovorio je polisu osiguranja života na 1,2 milijarde dolara.

7. Osiguranje delova tela je počelo 1920. godine

Prvi osiguranik koji je započeo modu egzističnog osiguranja delova tela, bio je poznati američki glumac u nemim filmovima, Ben Turpin. Njegov zaštitni znak su bile razroke oči. Osigurao je oči na 20 hiljada dolara za slučaj da izleči strabizam.

8. Najskuplje polise osiguranja delova tela na svetu

Bivši slavni engleski fudbaler, Dejvid Bekam, u vreme dok je bio na vrhuncu

karijere, osigurao je svoje noge na iznos od 151 milion dolara, dok je Kristijano Ronaldo, portugalska fudbalska zvezda, ugovorio osiguranu sumu od 144 miliona dolara na polisi kojom su zaštićene njegove noge.

9. Osiguranje života za slučaj od smrti od smeha

Osiguranje od smrti od smeha je specifična vrsta pokrića odgovornosti. Polisa je dizajnirana da zaštitи filmske producente, komičare i druge zabavljače koji rizikuju da ubiju nekoga svojom duhovitošću. Nastala je početkom XX veka, kada se grupa bioskopa koji su prikazivali komedije obratila osiguravajućoj kompaniji Lojds iz Londona i zatražila pokriće u slučaju da njihov gledalac umre od smeha tokom projekcije filma.

10. Osiguranje nagrade za hvatanje čudovišta iz Loh Nesa

Kompanija koja proizvodi viski Cutti Sark ponudila je 1971. godine nagradu od milion funti za hvatanje čudovišta iz Loh Nesa. Kompanija je takođe tražila od britanskog osiguravača Lojds iz Londona da preuzeme rizik od isplate nagrade. Lojds je prihvatio da izda polisu pod uslovom da zadrži Nesi ako isplati štetu.

11. Osiguranje za otmicu od strane vanzemaljaca

Osiguranje od otmice vanzemaljaca, takođe poznato kao NLO osiguranje, obezbeđuje pokriće za slučaj da osiguranika otmu vanzemaljski oblici života od 1987. godine. Američka osiguravajuća kompanija u Altamont Springsu na Floridi prodaje polisu za otmicu vanzemaljaca sa osiguranom sumom od 10.000.000 dolara. Za isplatu štete je potrebno obezbediti dokaze u skladu sa Uslovima i klauzulama na polisi. Zanimljivo je da je kompanija prodala više od 100.000 polisa i do sada isplatala najmanje dve štete. ■

